

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ»

Лектор курсу			Труш Марія Сергіївна, старший викладач кафедри економіки підприємств та соціальних технологій		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: mari12@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1993 .	
Галузь знань					Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність					Семестр		5	
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	28	-	28	-	94	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу:	формування у студентів необхідної системи знань з основ біржової діяльності, її регулювання, характеристики видів бірж, класифікаційних ознак біржових угод, організації та технології виконання біржових операцій на різних видах бірж.
	формування у студентів системи компетенцій на основі оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками по суті управління конфліктами на підприємстві, забезпечення майбутніх фахівців знаннями основ безконфліктного управління та володіння методами гуманістичного управління конфліктами і поведінкою людей в конфліктних ситуаціях в сфері регулювання економічних і соціально-трудових відносин.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	СК1. Здатність до критичного осмислення та аналізу конфліктних чинників існуючих процесів в економічній сфері суспільства.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Використовувати базові знання з економіки й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних конфліктних ситуацій в економічній діяльності.
ПРН3. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері економіки для подальшого використання на практиці.
ПРН4. Класифікувати і структурувати конфлікти; визначати їх учасників і мотиви, аналізувати динаміку; знаходити способи подолання та усунення конфліктів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНФЛІКТОЛОГІЇ»			
Тема 1. <i>Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна</i>	Лекція 1	5,5*	Лекція-візуалізація

<p>Знати: об'єкт, предмет, категоріальний апарат, структуру конфліктології як науки, її функції, завдання, роль та значення у сфері розгортання та розвитку економічних процесів.</p> <p>Вміти: окреслювати об'єкт, предмет, структуру конфліктології як науки, визначати її завдання, роль та значення у сфері розгортання та розвитку економічних процесів.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 10, 11</p>	Практичне заняття 1		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 2. <i>Розвиток проблем конфлікту в історії соціально-поведінкових наук</i></p> <p>Знати: теоретичні джерела і витоки конфліктології як науки, сучасні теорії конфлікту, світові конфліктологічні центри.</p> <p>Вміти: визначати основні етапи розвитку проблем конфлікту в історії соціально-поведінкових наук; адекватно сприймати й аналізувати конфліктологічні події, явища і відносини, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 10, 11</p>	Лекція 2	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Знати: теоретичні джерела і витоки конфліктології як науки, сучасні теорії конфлікту, світові конфліктологічні центри.</p> <p>Вміти: визначати основні етапи розвитку проблем конфлікту в історії соціально-поведінкових наук; адекватно сприймати й аналізувати конфліктологічні події, явища і відносини, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні.</p>	Практичне заняття 2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Знати: теоретичні джерела і витоки конфліктології як науки, сучасні теорії конфлікту, світові конфліктологічні центри.</p> <p>Вміти: визначати основні етапи розвитку проблем конфлікту в історії соціально-поведінкових наук; адекватно сприймати й аналізувати конфліктологічні події, явища і відносини, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні.</p>	Лекція 3		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 10, 11</p>	Практичне заняття 3		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, тестування
<p>Тема 3. <i>Загальна теорія конфлікту</i></p> <p>Знати: Поняття і сутність конфлікту та конфліктної ситуації як основи конфлікту, класифікацію конфліктів за різними критеріями.</p> <p>Вміти: класифікувати конфлікти за різними критеріями.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 10, 11</p>	Лекція 4	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Знати: Поняття і сутність конфлікту та конфліктної ситуації як основи конфлікту, класифікацію конфліктів за різними критеріями.</p> <p>Вміти: класифікувати конфлікти за різними критеріями.</p>	Практичне заняття 4		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, мозковий штурм, круглий стіл на тему: «Класифікація конфліктів за різними критеріями»
<p>Тема 4. <i>Характерні ознаки конфлікту</i></p> <p>Знати: Витоки, природу, джерела, мотивацію і механізми виникнення конфліктів; поняття психічної напруженості, бар'єри спілкування; ознаки конфлікту, його межі, структуру, динаміку.</p> <p>Вміти: визначати чинники психічної напруженості, бар'єри спілкування; витоки, природу, джерела, мотивацію і механізми виникнення конфліктів; ознаки конфлікту, його межі, структуру, динаміку</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 9, 10, 11</p>	Лекція 5	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Знати: Витоки, природу, джерела, мотивацію і механізми виникнення конфліктів; поняття психічної напруженості, бар'єри спілкування; ознаки конфлікту, його межі, структуру, динаміку.</p>	Практичне заняття 5		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни,
<p>Вміти: визначати чинники психічної напруженості, бар'єри спілкування; витоки, природу, джерела, мотивацію і механізми виникнення конфліктів; ознаки конфлікту, його межі, структуру, динаміку</p>	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 9, 10, 11</p>	Практичне заняття 6		Усне опитування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач, ділова гра «Бар'єри спілкування за спеціальним сценарієм»

<p>Тема 5. <i>Рушійні сили конфлікту</i> Знати: Поняття соціальної напруженості; передумови, об'єктивні та суб'єктивні причини, рушійні сили, фази, функції і наслідки соціального конфлікту; поняття конструктивного і деструктивного конфлікту. Вміти: визначати чинники соціальної напруженості; передумови, об'єктивні та суб'єктивні причини, рушійні сили, фази, функції і наслідки соціального конфлікту. Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 10, 11</p>	Лекція 7		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Тема 1. Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Тема 2. Розвиток проблем конфлікту в історії соціально-поведінкових наук. Тема 3. Загальна теорія конфлікту. Тема 4. Характерні ознаки конфлікту. Тема 5. Рушійні сили конфлікту.</p>	Практичне заняття 7		Проведення модульного контролю № 1 «Теоретичні основи конфліктології»
Розділ 2 «КЛАСИФІКАЦІЯ КОНФЛІКТІВ ТА ЗАКОНОМІРНОСТІ КОНФЛІКТНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ»			
<p>Тема 6. <i>Типологія та форми вияву конфліктів.</i> Знати: типи конфліктів залежно від соціальних суб'єктів (інтрапесональний, міжособистісний, груповий); специфіку соціальних конфліктів (причини, ознаки, механізми, форми прояву та способи подолання); особливості організаційного конфлікту в економічній сфері. Вміти: застосовувати набуті теоретичні знання для побудови продуктивних людських взаємовідносин та вирішення конфліктів в організаціях Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1</p>	Лекція 8	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8		Мозковий штурм, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 9		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9		Усне опитування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач, кейс-метод

<p>Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11</p>			
<p>Тема 7. Учасники конфлікту та особливості конфліктної поведінки. Знати: учасників конфлікту: їх ролі, статуси, ранги, потенціали; особливості динаміки міжособистісних відносин у конфлікті; специфіку моделювання конфліктів. Шляхи подолання бар'єрів непорозуміння, проблеми досягнення порозуміння. Типи, види, форми, стилі, стратегії поведінки в конфлікті, прийняття рішень щодо їх вибору. Вміти: визначати стратегії і тактики поведінки в конфліктах. Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 9, 10, 11</p>	<p>Лекція 10</p> <p>Практичне заняття 10</p> <p>Лекція 11</p> <p>Практичне заняття 11</p>	<p>5,5*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання, ділова гра: «Я – учасник конфлікту»</p> <p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Усне опитування, навчальна дискусія, мозковий штурм, круглий стіл на тему: «Вирішення конфлікту»</p>
<p>Тема 8. Управління конфліктом. Знати: шляхи аналізу та етапи управління конфліктом; особливості використання інформаційних, комунікативних, соціально-психологічних і організаційних технологій в урегулюванні конфлікту; технології попередження і запобігання конфліктів. Вміти: володіти прийомами управління конфліктною ситуацією та конструктивними способами виходу із конфлікту, розуміти, інтерпретувати і використовувати у професійній діяльності та у повсякденному житті технології управління конфліктами. Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 7, 8, 10, 11</p>	<p>Лекція 12</p> <p>Практичне заняття 12</p>	<p>5,5*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, кейс-метод</p>
<p>Тема 9. Сфери розгортання конфліктів Знати: типологію конфліктів залежно від суспільних сфер розгортання (економічні, політичні, соціальні, етнонаціональні, релігійні) та локації (глобальні, міжнародні, регіональні і локальні); поняття і сутність масових конфліктів, суспільної кризи і катастрофи. Вміти: застосовувати набуті теоретичні знання для побудови продуктивних людських взаємовідносин та вирішення проблемних і</p>	<p>Лекція 13</p> <p>Практичне заняття 13</p> <p>Лекція 14</p>	<p>5,5*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання</p> <p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p>

<p>конфліктних ситуацій на засадах поваги, любові, справедливості у різних сферах людської життєдіяльності Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК1 Результати навчання:ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 6, 10, 11</p>	<p>Практичне заняття 14</p>		<p>Проведення модульного контролю № 2 «Класифікація конфліктів та закономірності конфліктних процесів в економічній сфері»</p>
<p>Тема 6. Типологія та форми вияву конфліктів. Тема 7. Учасники конфлікту та особливості конфліктної поведінки. Тема 8. Управління конфліктом. Тема 9. Сфери розгортання конфліктів.</p>	<p>Самостійна робота</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Типові причини виникнення особистісних конфліктів. 2. Специфіка та різновиди міжособистісних конфліктів. 3. Специфіка та різновиди групових конфліктів 4. Особистість як суб'єкт конфлікту. 5. Конфлікт як форма комунікації 6. Конфліктна ситуація та інцидент. 7. Теорія поведінки особистості у конфлікті. 8. Моделювання конфліктів та особливості поведінки в них. 9. Способи врегулювання і подолання конфліктів. 10. Технології управління конфліктами. 11. Технології попередження і запобігання конфліктів. 12. Форми вияву конфліктів. 13. Типологія конфліктів залежно від суспільних сфер розгортання. 14. Специфіка конфліктів в економічній сфері.
<p>МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. 			
<p>ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ</p>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка А.М., Друзь В.А. Конфликтологія. – Харків: Основи, 2016. – 348 с. 2. Гусева О.Ю., Труш М.С., Вплив етно-національних чинників на процес управління корпоративною культурою сучасного підприємства / The Influence of Ethno-national Factors on the Corporate Culture Management Process of a Modern Enterprise. <i>Інфраструктура ринку: Електронний науково-практичний журнал</i>, м. Одеса. Вип. 45/2020. С.84-89. Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/uk/45-2020.pdf 3. Зарицька В.В. Психологія конфлікту: Навчальний посібник. - Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 380 с. 4. Пономаренко В.В. Практическая конфликтология: от конфронтации к сотрудничеству. – Изд-во АСТ, 2019. – 320 с. 5. Труш М.С. Соціально-економічні параметри корпоративної культури сучасного підприємства. <i>Науковий журнал Економіка. Менеджмент. Бізнес.</i> – № 4 (26). – 2018. С.101-106. 6. Труш М.С. Соціокультурна інтеграція: особливості в умовах глобалізації: український аспект. <i>Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України: Науковий збірник.</i> – 2015. - № 3-4.(73).С.14-19. 7. Труш М.С. Сучасні тенденції та виклики формуванню корпоративної культури в управлінні телекомунікаційним підприємством. <i>Економіка сьогодні: актуальні питання та інноваційні аспекти.</i> – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. С.113-115. 			

8. Труш М.С., Труш О.В., Лещенко О.О. Використання хмарних інформаційних технологій у контексті підвищення ефективності управління організацією. *Прикладні системи та технології в інформаційному суспільстві* / за заг. ред. В.Л. Плєскач, В.Л. Міронова. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. С. 185-188.
9. Труш М.С., Дубовик Н.А. Комунікативні ресурси соціальної взаємодії. *Науковий діалог «Схід-Захід»*. – Д.: Видавництво «Інновація», 2014. –Ч. 4. С. 178-181.
10. Соціологія конфлікту та екстремальних відносин [Електронний ресурс] : Матеріали для організації дистанційного навчання студентів в системі Moodle для студ. ден. та заоч. форм навчання / М. С. Труш; кафедра економіки підприємств та соціальних технологій. – Київ: ДУТ, Режим доступу: <http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1993>.
11. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 168 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

*КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,55 бала
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
	• участь у діловій грі	за кожну участь 1 бал
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНФЛІКТОЛОГІЇ»	максимальна оцінка – 15 балів
	Модульний контроль № 2 «КЛАСИФІКАЦІЯ КОНФЛІКТІВ ТА ЗАКОНОМІРНОСТІ КОНФЛІКТНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ»	максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від іспиту
ПІДСУМКОВЕ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей,	30 балів

ОЦІНЮВАННЯ <i>Іспит</i>		необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у письмовій формі.	
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни на практиці, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищують його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)

	розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.		
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється